

Portské vyhlásenie

1. Zdôrazňujeme význam európskej jednoty a solidarity v boji proti pandémie COVID-19. Reakcia európskych občanov na krízu sa opiera o tieto hodnoty, ktoré sú zároveň jadrom nášho spoločného projektu a osobitného sociálneho modelu. Dnes musí byť Európa viac než kedykoľvek predtým kontinentom sociálnej súdržnosti a prosperity. Opätovne potvrdzujeme svoj záväzok pracovať na budovaní sociálnej Európy.
2. Rýchle, rozhodujúce a komplexné opatrenia na úrovni EÚ i na vnútroštátnej úrovni ochránili od začiatku pandémie COVID-19 milióny životov, pracovných miest a podnikov.
3. Rovnaký duch jednoty a solidarity inšpiroval v júli 2020 našu historickú dohodu o viacročnom finančnom rámci a osobitnom úsilí o obnovu v rámci nástroja Next Generation EU. Tieto rozsiahle európske investície a súvisiace reformy nasmerujú Úniu a jej členské štáty pri tom, ako zrýchľujeme zelenú a digitálnu transformáciu, na cestu reforiem vedúcich k spravodlivej, udržateľnej a odolnej obnove. Kolektívna, inkluzívna a dobre načasovaná obnova založená na súdržnosti posilní konkurencieschopnosť, odolnosť, sociálny rozmer a úlohu Európy na globálnej scéne.
4. Víťame konferenciu na vysokej úrovni, ktorú v rámci sociálneho samitu v Porte zorganizovalo portugalské predsedníctvo, a berieme na vedomie jej výsledky. Európsky pilier sociálnych práv je jedným zo základných prvkov obnovy. Jeho vykonávaním sa posilní úsilie Únie o digitálnu, zelenú a spravodlivú transformáciu a prispieje sa k dosiahnutiu vzostupnej hospodárskej a sociálnej konvergenencie a k riešeniu demografických výziev. Sociálny rozmer, sociálny dialóg a aktívne zapojenie sociálnych partnerov boli vždy jadrom vysokokonkurencieschopného sociálneho trhového hospodárstva. Náš záväzok k jednote a solidarite v sebe zahŕňa aj nutnosť zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetkých a to, aby nikto nebol opomenutý.
5. Ako sa stanovuje v strategickom programe EÚ na roky 2019 – 2024, sme odhodlaní pokračovať v prehlbovaní vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s náležitým ohľadom na príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality. Akčný plán, ktorý 4. marca 2021 predložila Komisia, poskytuje užitočné usmernenie pre vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv okrem iného aj v oblasti zamestnanosti, zručností, zdravia a sociálnej ochrany.
6. Víťame nové hlavné cieľové hodnoty EÚ v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby a revidovaný sociálny prehľad, ktoré sa navrhujú v uvedenom akčnom pláne a ktoré pomôžu monitorovať pokrok pri uplatňovaní zásad sociálneho piliera s prihliadnutím na rôzne vnútroštátne okolnosti, ako aj v rámci koordinácie politík v kontexte európskeho semestra.
7. Prioritou pri postupnom zotavovaní sa Európy z pandémie COVID-19 bude posun zamerania od ochrany pracovných miest k ich vytváraniu a zlepšovaniu ich kvality, pričom kľúčovú úlohu budú zohrávať malé a stredné podniky (vrátane sociálnych podnikov). Uplatňovanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv bude mať zásadný význam pre to, aby sa v rámci inkluzívnej obnovy zabezpečilo zvyšovanie počtu a kvality pracovných miest pre všetkých. V tejto súvislosti by sa na úrovni EÚ i členských štátov malo pokročiť v príslušnej legislatívnej a nelegislatívnej práci.
8. Vo svojej politickej činnosti sa budeme zameriavať na vzdelávanie a zručnosti. Zelená a digitálna transformácia prinesú európskym občanom obrovské príležitosti, ale aj mnohé výzvy, ktoré si budú vyžadovať viac investícií do vzdelávania, odbornej prípravy, celoživotného vzdelávania, zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, aby sa stimulovali zmeny zamestnania smerom do odvetví, v ktorých rastie dopyt po pracovnej sile. Zároveň bude potrebné venovať osobitnú pozornosť zmenám spojeným s digitalizáciou, umelou inteligenciou, prácou na diaľku a hospodárstvom založeným na platformách s cieľom posilniť práva pracovníkov, systémy sociálneho zabezpečenia a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
9. Sme odhodlaní odstraňovať nerovnosti, brániť spravodlivé mzdy, bojovať proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe, pričom sme si vytýčili cieľ bojovať proti chudobe detí a riešiť riziko vylúčenia obzvlášť zraniteľných sociálnych skupín, ako sú dlhodobozamestnaní, starší ľudia, osoby so zdravotným postihnutím a bezdomovci.
10. Zintenzívňujeme úsilie v boji proti diskriminácii a budeme sa aktívne usilovať o odstraňovanie rozdielov v zamestnanosti, odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov a o podporu rovnosti a spravodlivosti pre každého jednotlivca v našej spoločnosti v súlade so základnými zásadami Európskej únie a zásadou 2 Európskeho piliera sociálnych práv.

11. Budeme uprednostňovať opatrenia na podporu mladých ľudí, ktorí boli veľmi negatívne zasiahnutí krízou COVID-19, čo výrazne narušilo ich účasť na trhu práce, ako aj ich plány v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Mladí ľudia predstavujú pre Európu nenahraditeľný zdroj dynamiky, talentu a tvorivosti. Musíme zabezpečiť, aby sa stali hnacou silou inkluzívnej zelenej a digitálnej obnovy a pomohli vybudovať Európu budúcnosti, a to aj využitím plného potenciálu programu Erasmus+ na podporu mobility všetkých študentov a učňov po celej Európe.

12. Zdôrazňujeme, že je dôležité aj na najvyššej úrovni pozorne sledovať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a plnení hlavných cieľových hodnôt EÚ do roku 2030.

13. Ako ďalší úspech európskeho sociálneho dialógu vítame, že európski sociálni partneri spoločne navrhli alternatívny súbor ukazovateľov na meranie hospodárskeho a sociálneho pokroku a pokroku v oblasti životného prostredia, ktorý by sa doplnil k HDP ako spôsob merania dobrých životných podmienok z hľadiska inkluzívneho a udržateľného rastu.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press